

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය
සාමාන්‍ය විද්‍යාවේදී උපාධි

(දෙවන ස්ථල) පළමු සමාසික පරීක්ෂණය - ජුනි/ජූලි 2015

විෂයය : ව්‍යවහාරික ගණිතය/කර්මාන්ත ගණිතය :

: පාඨමාලා ඒකකය : AMT211β/ AMT211β (තරල ගතිකය)

කාලය: පැය දෙකයි (02)

ප්‍රශ්න 04 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

1. සුපුරුදු අංකනයෙන් වලනය වන තරලයක් සඳහා සාන්තනය සමීකරණය

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \text{div}(\rho \underline{q}) = 0$$

ආකාරයෙන් ලබා ගන්න. තරලය අසමපීඩ්‍ය නම්, $\text{div} \underline{q} = 0$ බව අපේක්ෂණය කරන්න.

$$\underline{q} = \frac{k^2(-y\mathbf{i} + x\mathbf{j})}{x^2 + y^2}$$

මහින් දෙනු ලබන තරල වලිතය අසමපීඩ්‍ය තරල වලිතයක් නිරූපනය කරනු ලබන බව පෙන්වන්න. මෙහි k යනු නියතයකි. අදාළ අනාකූල රේඛා වල සමීකරණ නිර්ණය කරන්න.

මෙම වලිතය විභව ආකාරයේ වලිතයක්දැයි පරීක්ෂා කර එවැනි වලිතයක් නම් ප්‍රවේග විභවය සොයන්න.

2. (අ) වලනය වන තරලයක් සඳහා වන ඔයිලර් සමීකරණය $\underline{F} - \frac{1}{\rho} \nabla P = \frac{D\underline{q}}{Dt}$ මහින් දෙනු ලැබේ.

මෙහි $\underline{F}$ යනු ඒකක ස්කන්ධයක් මත ක්‍රියා කරන බාහිර බලයද, P යනු පීඩනයද, ρ යනු තරලයේ සන්තතිවය සහ $\underline{q}$ යනු තරල අංශුවේ ප්‍රවේගයද වේ.

බාහිර බලය සන්තතික වේ නම්, ඉහත සමීකරණය භාවිතා කර අසමපීඩ්‍ය තරලයක නිර්භ්‍රමණ වලිතයක් සඳහා වන බ'නුලි සමීකරණය ලබා ගන්න.

(ආ) බාධකයක් නොමැති විට ප්‍රවේගය $-v\mathbf{i}$ වූ ඒකාකාරීව වලිත වන අසමපීඩ්‍ය නිර්භ්‍රමණ තරලයක් තුළ අරය a වන අනන්ත දිගැති වෘත්තාකාර සිලින්ඩරයක් සිරස්ව අවලව පවතී. මෙහි v යනු නියතයක් සහ $\mathbf{i}$ යනු සිලින්ඩරයේ අක්ෂයට ලම්භකවූ OX දිශාවට වන ඒකක දෛශිකය වේ. P යනු $OP = r \geq a$ වන පරිදි වූ තරලය තුළ ලක්ෂ්‍යයක් යැයි ගන්න. මෙහි O යනු සිලින්ඩරයේ අක්ෂය මත වූ ලක්ෂ්‍යයකි.

(i) තරලයේ ඔනෑම ලක්ෂ්‍යයකදී ප්‍රවේග විභවය සහ

(ii) සිලින්ඩරය මත ඔනෑම ලක්ෂ්‍යයකදී ප්‍රවේගය

සොයන්න.

$P_\infty > \frac{3\rho v^2}{2}$ වේ නම්, සිලින්ඩරයේ පෘෂ්ඨය මත සෑම තැනකදීම පීඩනය ධන වන බව පෙන්වන්න. මෙහි $P_\infty > 0$ යනු අනන්තයේදී පීඩනය වේ.

3. ρ ඒකාකාර සනත්වයෙන් යුත් සුප්‍රාචි තරලයක් නිර්භ්‍රමණ චලිතයේ යෙදේ. S නම, පෘෂ්ඨයක් මගින් අන්තර්ගත කරන ලද තරලයේ වාලක ශක්තිය වන T , $T = -\frac{1}{2}\rho \int_S \phi \frac{\partial \phi}{\partial n} ds$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න. මෙහි ϕ යනු ප්‍රවේග විභවයද, n යනු S හි ds පෘෂ්ඨ අංශු මාත්‍රයට තරලය තුලට ඇදී ලම්භක ඒකක දෛශිකයද වේ. තරලය අනන්තයේදී නිසල වේ.

අරය b වූ සන ගෝලයක් හා ඒක කේන්ද්‍රීය අරය $a (>> b)$ වූ සන ගෝලීය කබොලක් අතර අවකාශයෙහි අසමපීඩ්‍ය තරලයක් පුරවා ඇති අතර සන ගෝලයට u ප්‍රවේගයක් ඇත. කබොල නිස්චලතාවයේ පවතී නම, $(Ar + \frac{B}{r})\cos\theta$ මගින් චලිතයෙහි ප්‍රවේග විභවය දැක්වීම සඳහා A හා B හි අගයන් සොයන්න.

තරලයේ වාලක ශක්තිය $\frac{\pi\rho b^3 u^2 (2b^3 + a^3)}{3(a^3 - b^3)}$ බව සාධනය කරන්න.

මෙහි ρ යනු තරලයේ සනත්වය වේ.

$a \rightarrow \infty$ අවස්ථාව සාකච්ඡා කරන්න.

4. OX අක්ෂය ඔස්සේ u ප්‍රවේගයක් සහිත නිර්භ්‍රමණ චලිත ප්‍රවාහයක මූලයෙහි ප්‍රබලතාව m වන සරල ප්‍රභවයක් තබා ඇත. ප්‍රවාහයේ ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක ප්‍රවේග විභවය $\frac{m}{r} - u r \cos\theta$ බව සාධනය කරන්න. මෙහි $r = OP$ වන අතර θ යනු XOP කෝණය වේ.

P ලක්ෂ්‍යයේදී ප්‍රවේග සංරචක XOP තලය මත පිළිවෙලින් OP දිශාවට හා OP ට ලම්බක දිශාවට $(\frac{m}{r^2} + u \cos\theta, -u \sin\theta)$, බව උනන්දු කරන්න.

එමගින් අනාකූල රේඛා වල සමීකරණ

$r \frac{dr}{d\theta} + r^2 \cot\theta = \frac{-m}{u \sin\theta}$ මගින් දෙනු ලබන බවද, අනාකූල රේඛා $ur^2 \sin^2\theta - 2m \cos\theta =$ නියතයක් පෘෂ්ඨය මත පිහිටන බවද පෙන්වන්න.

5. $y = 0$ දෘඩ මායිමක් ලෙස ඇති හා $y > 0$ අර්ධ තලයේ $-v_i$ ප්‍රවේගයෙන් ගලා යන නියත සනත්වයක් සහිත අර්ධ අපරිමිත තරලයක ප්‍රබලතාව μ_i වන ද්‍රව්‍යයක් $z = ia$ ලක්ෂ්‍යයෙහි පිහිටා ඇත. චලිතයෙහි සංකීර්ණ විභවය

$$W(z) = vz + \frac{2\mu z}{z^2 + a^2}$$
 බව පෙන්වන්න.

තවද, $0 < \mu < 4a^2v$ නම මායිම මත නිසලතා ලක්ෂ්‍ය නොමැති බව පෙන්වා මූලයේදී පීඩනය අවම බවද, $x = \pm a\sqrt{3}$ ලක්ෂ්‍යයන්හිදී පීඩනය උපරිම බවද පෙන්වන්න.

6. මීලින් නොමසන් වෘත්ත ප්‍රමේයය සහ එහි විස්තීර්ණය ප්‍රකාශ කරන්න.

ඵල $|z| = 2a$ වෘත්තාකාර මායිම තුල $(a, 0)$ සහ $(-a, 0)$ ලක්ෂ්‍ය වල පිළිවෙලින් m සමාන ප්‍රබලතාවකින් යුත් ප්‍රභවයක් හා ආපායනයක් තබා ඇත.

අනාකූල රේඛා $16a^2y^2 + \lambda y(r^2 - 4a^2) = (r^2 - 16a^2)(r^2 - a^2)$ මගින් දෙනු ලබන බවද, $(2a, \theta)$ ලක්ෂ්‍යයේදී

තරල වේගය $\frac{20m \sin\theta}{a(17 - 8 \cos 2\theta)}$ බවද, පෙන්වන්න.

මෙහි λ යනු නියතයකි.